

efterat den i Motiverne har taget den nævnte Reservation, og efterat jeg har erklæret mig enig i de ærede Forslagsstilleres Hovedtanke, kan Rigsdagen ikke være bunden ved, hvad en tidligere Regjering har foreslaaet i det Lovudkast, der tidligere er blevet forelagt. Rigsdagen kan aldrig være nødsaget til, naar den ikke i sin Tid maatte ansee det rigtigt, at tiltræde Forsatningslovudkastet eller paa Basis af det tidligere Forsatningsudkast indrømme, at denne finansielle Lov i sin Tid skal træde i Kraft. Jeg kan derfor ikke anerkjende Nødvendigheden af ved denne Behandling af Sagen at give Rigsdagens Anskuelse om, hvorledes Islands Forsatningsanliggender skulle ordnes, Lovform. Motivet for mig til at bringe denne Lov frem har netop været deels min Uenighed i den islandiske Betragtningssaaede af Sagen og deels min Uenighed i enkelte Punkter i det tidligere Regjeringsforslag. Jeg har sagt mig selv: Denne Sag kan være vanskelig at bringe i Orden, Du maa see at faae en Medhjælper dertil; Du maa see at faae et Tilflugt om en finansiell Understøttelse fra Rigsdagens Side, thi Du kan da møde som den Stærke og som den, der kan byde Islænderne Noget, de sætte Pris paa, og Du kan da vente, at de ville rette sig efter Din Anskuelse. Jeg kan ikke indsee Andet, end at det maa have en overordentlig Interesse for Regjeringen at faae at vide, hvor vidt Rigsdagen vil gaae i finansiell Henseende, og at denne ikke kan risikere Noget ved at give sin Mening tilkjende i saa Henseende uden med det Samme at udtale sin Mening om Forsatningsagen. Denne vil ligge frit og ubindret for til senere Bedømmelse. Det er en Selvfølge, at jeg ikke kan indrømme Nødvendigheden eller engang Hensigtsmæssigheden af i denne Lov at indføre en Bestemmelse som den, den ærede Taler motiverede ved, at den ikke sigtede til at indføre noget Nyt, men til at hævde Rigets Ret overfor Island. Skulde vi virkelig give Lovbestemmelser for at hævde vor statsrettlige Stilling overfor Island? Det tror jeg ikke er nødvendigt. — Der er endnu kun et enkelt Punkt, som jeg anseer det for nødvendigt at berøre. Den ærede Taler bestræder Rigtigheden af, hvad jeg havde an-

ført om, at der ved den tilføjede Ordning ikke var tænkt paa en Udvidelse eller Om-dannelse af den islandiske Lovgivningsmagt, men jeg maa bestemt fastholde, at jeg ikke kan indrømme, at Bestemmelserne i Althingsanordningen gaae ud paa at fastsætte Grændserne for Islands særlige Lovgivningsmagt. Den gaaer ud paa at fastsætte Grændserne for Althingsets Competence med Hensyn til Lovgivningsmagten, idet den substituerer Althinget for Stænderne, til hvis Competence den henviser; men Hensigten med denne Anordning har ikke været at fastsætte Grændsen for den særlige islandiske Lovgivningsmyndighed. Jeg kan heller ikke paa nogen Maade erkjende, at Islands statsrettlige Forhold paa den Maade lader sig sammenstille med Færøernes, som den ærede Taler gjorde. Jeg tror, at dette er urigtigt, uden at jeg dog anseer det nødvendigt for Diebliffet at fordybe mig deri. Jeg sætter imidlertid, at den ærede Taler havde Ret i, at det for Tiden henhørte under den lovgivende Myndighed at bestemme, hvorledes de udelukkende særlige islandiske Lovgivningsanliggender skulle behandles — det er jo det, hvorpaa Vædringsforslaget under Nr. 9 gaaer ud — saa kunde Forandringer heri ikke skee uden ad Grundlovsforandringsveien, men jeg maa ansee det for meget betænkeligt at stille Sagen saaledes, at den ikke kan ordnes undtagen ved en Grundlovsforandring; jeg tror, at dette er en betænkelig Side mere ved den Maade, hvorpaa de ærede Forslagsstillere have taget Sagen. Det er Noget, som baade foregaaende Regjeringer, den nuværende Regjering og hidtil Rigsdagen ere gaaede ud fra, at den islandiske Lovgivningsmagt var særskilt, at de særlige islandiske Anliggender vare adskilte fra den øvrige Lovgivningsmagt for Kongeriget, men det er det, som de Herrer efter min Formening søge at omstøde ved deres Forslag.

Madsen: Det er bestandigt forekommet mig, at det Tilflugt, som her er Tale om til Island for Fremtiden, var for stort, men hvad der endnu for mig er det Værste, er det Udtryk „stadigt Tilflugt“, at vi her